

Konfederacja na rzecz przyszłości Krakowa „Cracovia Urbs Europea”

Kraków – polska stolica narodowej pamięci

- szczególna przestrzeń ukształtowana nierozłącznie przez historię i uwarunkowania przyrodnicze,
- miasto którego wyjątkową rangę potwierdza status Pomnika Światowego Dziedzictwa,

wymaga obywatelskiej troski i wysiłków dla zachowania tego niepowtarzalnego skarbu Polski i Europy a zarazem zapewnienia mu harmonijnego rozwoju.

Celowi temu ma służyć Konfederacja „Cracovia Urbs Europea”, którą jako otwartą płaszczyznę współdziałania, zawiązują krakowskie stowarzyszenia obywatelskie i środowiska fachowe, oczekując wsparcia instytucji rządowych i samorządowych, a także wszystkich, którzy identyfikują się z zadaniem kultywowania tradycyjnej misji Krakowa.

Zadania programowe Konfederacji to doprowadzenie do:

- 1) redefinicji strategii miasta przy uwzględnieniu nadrzędnej misji ideowej Krakowa jako stolicy narodowej pamięci Polaków, a zarazem jednej ze stolic kulturalnych Europy,
- 2) uchwalenia przez Radę Miasta prawa miejscowego w formie:
 - a. planu zagospodarowania przestrzennego, który zagwarantuje zachowanie kulturowych, zabytkowych i krajobrazowych wartości Krakowa z uwzględnieniem jego funkcji edukacyjnych i rekreacyjnych,
 - b. powołania parków kulturowych,
- 3) utrzymania oraz rozszerzenia zakresu wpisu Krakowa na Listę Światowego Dziedzictwa Natury i Kultury UNESCO.¹

Jako drogę do zrealizowania celu wskazujemy poważną debatę o jakości przestrzeni publicznej, rozumianej jako krajobraz naturalny i kulturowy całego miasta, a nie tylko jako konkretne miejsca i działki. Debatę powinna być oparta na analizie i monitorowaniu zjawiska.

Monitorowanie i debatę w powyższej sprawie zamierzamy prowadzić z udziałem:

- krakowian i osób emocjonalnie związanych z naszym miastem,
- środowisk fachowych i opiniotwórczych,
- środowisk obywatelskich, wspierających się wzajemnie w interwencjach przeciwko projektom dewastacji przestrzeni publicznych.

Konfederacja udzielać będzie wsparcia merytorycznego i prawnego osobom i stronom występującym w procesach decyzyjnych dotyczących przestrzeni publicznych.

Projekty (cele operacyjne) Konfederacji realizowane poprzez występowanie do władz

¹ Wpis na listę UNESCO nie jest jednorazowy i nieodwołalny. Monitorowanie stanu zachowania i traktowania zespołów wpisanych na listę jest podstawą jej weryfikacji i wykreślenia.

i mobilizowanie opinii publicznej:

1) Priorytet Konfederacji

to **ochrona wnętrza doliny Wisły w Krakowie**, na odcinku między klasztorami w Tyńcu i Mogile, obejmującego przelom rzeki w Bramie Krakowskiej i bulwarowy odcinek ujęty w panoramiczne widoki Wawelu, Krakowa, Kazimierza i Podgórze.

Szczególne traktowanie Wisły w Krakowie przez Konfederację wynika z roli, jaką dolina rzeki, stanowiąca oś fizjograficzno-krajobrazową miasta, odgrywa w integrowaniu jego wartości kulturowych i przyrodniczych. 24 - kilometrowy odcinek doliny rzeki wyróżnia się malowniczym pięknem. Jednocześnie jego atrakcyjność prowokuje zagrożenia błędami planistycznymi i inwestycyjnymi.

Celem Konfederacji jest nie tylko ochrona tego szczególnego miejsca, ale wykorzystanie jego wyjątkowego potencjału dla prezentacji tożsamości Krakowa poprzez:

- nadanie dolinie Wisły prawnego statusu parku kulturowego
- adaptację rzeki i jej brzegów do funkcji rekreacyjnych i edukacyjnych, dzięki wytyczeniu między Tyńcem a Mogiłą trasy, którą - w ślad za jej inicjatorem, Andrzejem Madejem - proponujemy nazwać „**Via Europea**” W nazwie tej zawarta jest także intencja planowanego wykorzystania trasy dla działań integracyjnych o zasięgu międzynarodowym.

2) Inne projekty (Uwaga! Lista ma charakter otwarty)

a) projekty merytoryczne (seminaria)

Misja metropolii –

krytyczna analiza strategii Krakowa i redefinicja jego misji, jako „Stolicy polskiej pamięci”

Rzeka w mieście –

analiza uwarunkowań przyrodniczych, historycznych, kulturowych i społecznych jakie determinują otoczenie cieków wodnych w miastach; eksponowanie szans jakimi dla Krakowa mogą być tzw. parki rzeczne,

Zakony i ich klasztory –

analiza roli, jaką w życiu społecznym miasta i w duchowości jego mieszkańców odgrywały i odgrywają nadal zakony i klasztory,

Sport i rekreacja w mieście –

analiza warunków uprawiania kultury fizycznej w miastach, w tym wykorzystanie przestrzeni publicznej dla sportu i rekreacji,

Wisła jako ciąg krajobrazowo-historyczny Krakowa –

poszerzenie dotychczasowych badań, program studium krajobrazowego, określenie możliwości zachowania walorów historycznych i krajobrazowych, udostępnienie ciągu doliny Wisły,

Park kulturowy w systemie planowania przestrzeni publicznych –

analiza oraz zachowanie kulturowo-przyrodniczej tożsamości i różnorodności zabytkowych krajobrazów Krakowa

b) projekty długoterminowe – inicjowane przez Konfederację

- Dobra przyszłość krakowskich *terenów poniechanych* :

Powstrzymanie procesu rozgrabiania i zacierania tożsamości terenów dawnych fortyfikacji, przemysłu i komunikacji.

- *Powrót do idei „Wielkiego Krakowa” po stu latach* - analiza możliwości i

poszukiwanie wspólnych kierunków działań samorządów, organizacji i instytucji - Krakowa i gmin regionu krakowskiego.

c) projekty legislacyjne

- Postulaty i działania dotyczące planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań, inspiracja uchwał władz samorządowych i zarządzeń władz państwowych
- Postulaty i udział w tworzeniu parków kulturowych, użytków ekologicznych i innych form ochrony (w tym związanych z realizacją ochrony doliny Wisły)
- Postulaty dotyczące zmian ustaw i innych aktów prawnych

d) projekty pomocnicze

Komunikacja internetowa – witryna internetowa

Komunikacja medialna - prasa, radio, telewizja, konferencje prasowe

Komunikacja bezpośrednia – spotkania z mieszkańcami, w szkołach, parafiach, klubach sportowych, domach kultury itp.

e) projekty administracyjno – organizacyjne

- Pozyskiwanie deklaracji uczestnictwa i wsparcia
- Wsparcie prawne
- Biuro Konfederacji, sekretariat, finanse

Założenia programowe i projekt deklaracji założycielskiej zostały opracowane w okresie listopad 2006 do marca 2007 przez grupę inicjatorów Konfederacji w składzie:

Zbigniew Beieresdorf, Monika Bogdanowska, Jerzy Grela, Andrzej Knapik, Mikołaj Kornecki, Paweł Kowal, Marek Kowicki, Paweł Kubisztal, Andrzej Madej, Konrad Myślik, Krzysztof Wielgus, Mariusz Waszkiewicz, Bogdan Wereszczyński, Paweł Winiewski, Waldemar Zych, Jarosław Żółciak.

(Projekt)

Deklaracja założycielska Konfederacji na rzecz przyszłości Krakowa „Cracovia Urbs Europea”

Kraków, miasto nasze i Jana Pawła II, pomnik dziedzictwa narodowego Polaków i Świata, którego piękno wynika z harmonijnego połączenia walorów kulturowych, zabytkowych i krajobrazowych, jest dzisiaj zagrożony. Jesteśmy świadomi zawłaszczania przestrzeni, zaprzeczania tradycji i sprzeniewierzenia się odwiecznemu systemowi wartości.

Czujemy się odpowiedzialni za dziedzictwo przyrodnicze i historyczne Krakowa. Za jego bogactwo duchowe i materialne, stanowiące o tożsamości Polski i Europy. Skarby Krakowa są depozytem, który pragniemy przekazać następnym pokoleniom.

Domagamy się, aby misję naszego miasta wyrażały słowa „Kraków stolicą polskiej pamięci”.

Dla realizacji powyższych celów reprezentanci stowarzyszeń świadomych współodpowiedzialności za miasto zawiązują:

„Konfederację na rzecz przyszłości Krakowa – Cracovia Urbs Europea”

Zasady organizacyjne Konfederacji:

- Założycielami i członkami Konfederacji są stowarzyszenia działające na rzecz rozwoju Krakowa zgodnie z jego misją jako stolicy polskiej pamięci.
- Uczestnikami prac Konfederacji są członkowie tych stowarzyszeń oraz osoby przystępujące do niej poprzez przyjęcie deklaracji programowej i ofiarujące na jej rzecz swoją pracę lub środki materialne.
- Reguły współdziałania w tym organizację działalności, sposób wyboru władz i reprezentowania Konfederacji określa Statut, z tym że poszczególne zakresy problemów merytorycznych i proceduralnych powierzane są do koordynacji konkretnym stowarzyszeniom - członkom Konfederacji.
- Bieżącą działalnością Konfederacji kieruje Przewodniczący wybierany na okres jednego roku przez Walne zebranie członków Konfederacji (przedstawicieli członków stowarzyszenia).
- Do prowadzenia bieżącej działalności Przewodniczący utworzy Biuro Konfederacji i wyznaczy jego Dyrektora.

Kraków, 27 maja 2007.

Podpisali Członkowie Założyciele: